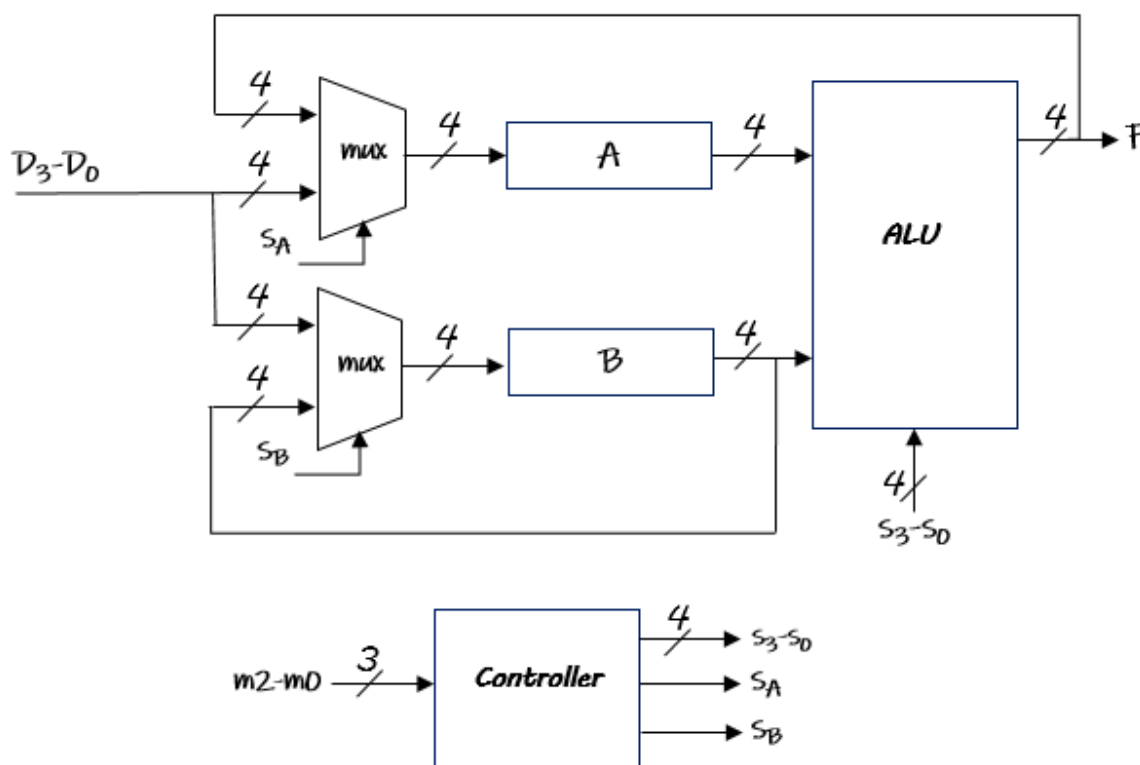

۶- آزمایش پنجم: واحد محاسبات و منطق (ALU)

هدف از این آزمایش، آشنایی با واحد محاسبات و منطق (ALU) است. همه بخش‌های این آزمایش را با نرم‌افزار Proteus انجام دهید. زمان پیش‌بینی شده برای انجام این آزمایش، سه جلسه سه ساعته است.

۶-۱- آشنایی با تراشه ۷۴۱۸۱

مداری طراحی کنید که طبق شکل ۹، دارای دو ثبات داده A و B، یک ALU و یک کنترل‌کننده باشد، به طوری که با دادن کدهای مختلف به ALU، اعمال مختلف بر روی ورودی‌ها انجام شود.

شکل ۹- مدار آزمایش ۶-۱

سیگنال‌های ورودی

خطوط داده D0-D3

خطوط دستور M0-M2

یک کلید از نوع push-button برای بازگرداندن مدار به حالت اولیه (Reset).

یک کلید از نوع push-button برای ورودی clock.

سیگنال‌های خروجی

این مدار سیگنال خروجی خاصی ندارد. برای بررسی کارکرد درست مدار باید محتویات ثبات‌های A و B و خروجی ALU قابل مشاهده باشد.

طرز کار:

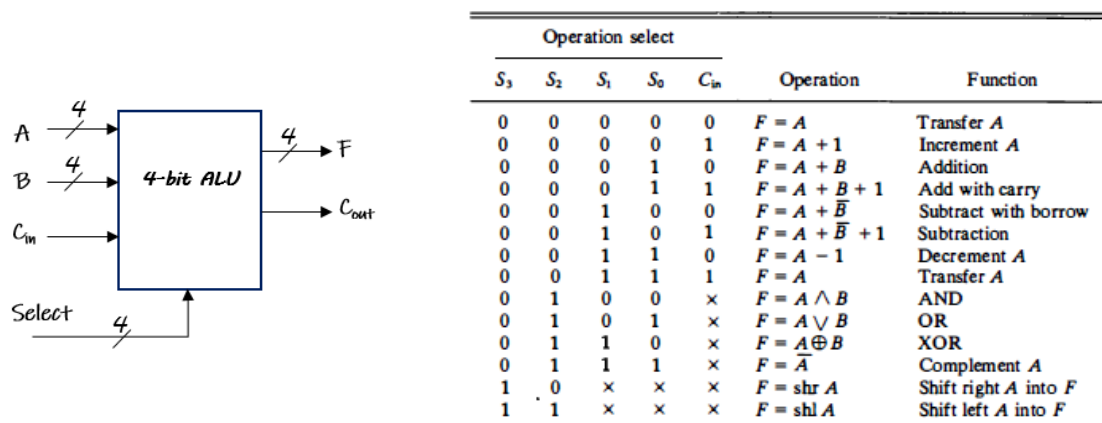
مدار باید طبق جدول ۲، با توجه ورودی‌های M0-M2 عملیات خاصی را انجام دهد. برای ساخت این مدار از تراشه‌های ۷۴۱۸۱ (ALU)، ۷۴۱۷۵ (ثبات‌ها)، ۷۴۱۵۷ (MUX) و تعداد کافی گیت‌های پایه استفاده کنید.

جدول ۲- عملیات صورت گرفته در مدار برحسب ورودی‌های M0-M2

M2	M1	M0	Operation
0	0	0	$A \leftarrow D_3-D_0$
0	0	1	$B \leftarrow D_3-D_0$
0	1	0	$A \leftarrow A$
0	1	1	$A \leftarrow B$
1	0	0	clear (A)
1	0	1	$A \leftarrow \text{not}(A)$
1	1	0	$A \leftarrow \text{and}(A,B)$
1	1	1	$A \leftarrow \text{add}(A,B)$

۲-۶- ساخت مدار داخلی ALU

یک واحد محاسبات و منطق چهاربیتی (4-bit ALU)، طبق شکل ۱۰ بسازید.

شکل ۱۰- واحد محاسبات و منطق ۴ بیتی